

Jazyková  
kultura a  
komunikativní  
dovednosti

Marek Lollok



## Umělecký přednes

- různé cíle hlasové realizace literárního textu:
- **reprodukce x recitace** (umělecký přednes)
- UP – hlasová realizace literárního textu s uměleckým záměrem a cílem; s osobitým výkladem přednašeče
- součástí je i působení osobnosti přednašeče, včetně využití mimojazykových prostředků
- je sdělením posluchači (divákovi)
- je interpretací, tvůrčím výkladem textu

## Interpretace literární předlohy

**Interpretovat** znamená vykládat, tlumočit, objasňovat smysl něčeho prostředky odlišnými od těch, které byly použity při výstavbě interpretovaného díla.

Fáze:

- studium, příprava
- koncepce
- realizace

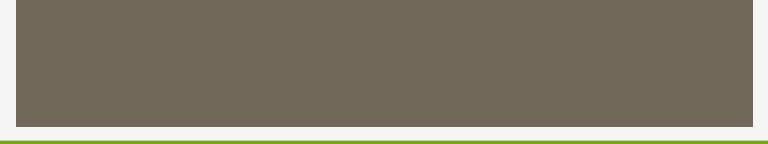
# Vztah předčítání a uměleckého přednesu

## Předčítání v mateřské škole

- součást literární výchovy; pomáhá vychovávat budoucího čtenáře
- v předškolním věku vnímá dítě literaturu zprostředkovaně
- předčítání uměleckého textu v MŠ by nemělo být pouhou reprodukcí, ale mělo by směřovat k umělecké interpretaci
- předčítání x přednes x převyprávění

## Dětský přednes

- tvořivé sebevyjádření dítěte prostřednictvím mluveného projevu, jehož předlohou je umělecký text z oblasti dětské literatury
- tvořivé zpracování literárního díla, které obohacuje a rozvíjí osobnost dítěte
- talent/vlohy/předpoklady pro umělecký přednes
- s věkem se rozvíjí schopnost diferenciacce projevu (diferenciacce duševních činností)
- cesta k aktivnímu uchopení a osvojení literárního díla

- 
- dětský přednes coby součást výchovy k literatuře a výchovy literaturou, součást jazykové a dramatické výchovy

## MŠ

- úkolem jazykové výchovy v předškolním věku je péče o rozvoj aktivního dětského mluveného projevu, zdokonalování jeho zvukové stránky, tj. péče o srozumitelnou a správnou výslovnost a kulturu řeči, o rozvíjení vztahu k mateřskému jazyku a obohacování aktivní a pasivní slovní zásoby (viz RVP)
- osvojování si spisovného jazyka, nikoli běžně mluvené řeči)

## MŠ

- rozsah vzdělání + rozvoj tvůrčích schopností
- přihlednutí k osobitým zvláštnostem a individuálních schopnostem dětí
  
- otázka výběru vhodného textu → otázka věkové přiměřenosti čtenářské (posluchačské) a interpretační